

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1916	Τοῦ ἁγίου Νικολάου Κυριακὴ 6 Δεκεμβρίου 2015	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ἀπὸ τῆ ζωῆ τοῦ ἁγίου Νικολάου

Ὁ μῆνας αὐτός, ἀγαπητοί μου, εἶνε ὄλο ἐ-
οορτές. Στὴν ἀρχὴ τοῦ μηνὸς ἐωρτάσαμε
τὴ μνήμη τῶν προφητῶν Ναούμ, Ἀββακούμ καὶ
Σοφονία. Προχθὲς ἐωρτάσαμε τὴ μνήμη τῆς
ἁγίας Βαρβάρας καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ
Δαμασκηνοῦ. Καὶ σήμερα ἀνέτειλε ἀστὴρ πρῶ-
του μεγέθους, ἡ μνήμη **τοῦ ἁγίου Νικολάου**,
ποῦ ἀστράφτει καὶ φωτίζει ὅλη τὴν οἰκουμένη.
Θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴ σας σὲ **ὠρισμένα**
σημεῖα τῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου τούτου πατρὸς
καὶ ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας μας.

● **Πατρίδα** τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀγαπητοί μου,
εἶνε ἡ χώρα ἐκείνη ποῦ ἔδωσε τοὺς περισσο-
τέρους μάρτυρες, ἁγίους καὶ διδασκάλους τῆς
Ἐκκλησίας μας, ἡ **Μικρὰ Ἀσία**. Ὡ γῆ ἁγία! καὶ
μόνο τὸ ὄνομά της μᾶς συγκινεῖ. Τώρα δυσ-
τυχῶς τὰ ἅγια αὐτὰ χῶματα τὰ πατοῦν πόδια
βάρβαρα. Ἀλλὰ πιστεύω στὴ δικαιοσύνη τοῦ
Θεοῦ, ὅτι θὰ ἔρθῃ μέρα ποῦ ἡ Μικρὰ Ἀσία θὰ
γίνῃ πάλι χριστιανική, καὶ θὰ σημάνουν τὰ σή-
μαντρα στὴ Σεβάστεια, στὴν Ἄγκυρα, στὴν Και-
σάρεια, στὴ Σμύρνη, στὰ Πάταρα, στὰ Μύρα.
Πατρίδα τοῦ ἁγίου συγκεκριμένα ἦταν ἡ **ἐ-**
παρχία Λυκίας, ποῦ εἶνε ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Κα-
στελλόριζο καὶ πάνω ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ἐκεῖ ὑ-
πῆρχε ἀκμαῖος Ἑλληνισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία.
Ἀπὸ τίς ἐβδομήντα πόλεις τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς
μεγαλύτερες ἦταν τὰ **Πάταρα**, ὅπου εἶδε τὸ
φῶς ὁ ἅγιος Νικόλαος, καὶ τὰ **Μύρα**, ὅπου ἔγι-
νε ἐπίσκοπος, ἔζησε καὶ θαυματούργησε.

● Γεννήθηκε ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς κι ἀπὸ μι-
κρὸς φάνηκε τί θὰ γίνῃ. Ὅπως λέει τὸ συναξά-
ρι του, ὅταν ἦταν βρέφος θήλαζε ὅπως ὅλα τὰ
παιδιά· ἀλλὰ δύο ἡμέρες τῆς ἐβδομάδος, Τε-
τάρτη καὶ Παρασκευὴ, **δὲν θήλαζε** παρὰ μόνο
ὅταν βασίλευε ὁ ἥλιος. Ἐδειχνε ἔτσι, ὅτι οἱ ἡ-
μέρες αὐτὲς εἶνε ἡμέρες νηστείας καὶ ἐγκρα-
τείας, γιὰ νὰ θυμώμαστε τὴ μὲν Τετάρτη τὴν
προδοσία, τὴν δὲ Παρασκευὴ τὰ φρικτὰ πάθη
τοῦ Κυρίου. Ἐδειχνε ὅμως καὶ ποιό θὰ εἶνε τὸ

μέλλον του, ὅτι θὰ γινόταν ἕνας ἅγιος τῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ «**ἐγκρατείας διδάσκαλος**», ὅπως
λέει τὸ ἀπολυτίκιό του.

● Ὁ ἅγιος Νικόλαος ἦταν ἀκόμη διδάσκαλος
καὶ κήρυκας τῆς **ἀγάπης**, ποῦ δὲν περιορίζεται
σὲ παχειὰ - κούφια λόγια ἀλλὰ μεταφράζεται
σὲ ἔργα. Κι ὅταν ἡ ἀγάπη ἔχη νὰ παρουσιάσῃ
ἔργα, τότε ὀνομάζεται **ἐλεημοσύνη**. Ἦταν λοι-
πὸν κήρυκας τῆς ἐλεημοσύνης, τὴν ὁποία ὁ-
μως ἐφάρμοζε πρῶτα ὁ ἴδιος. Ἀπ' τοὺς γονεῖς
του κληρονόμησε μεγάλη περιουσία, μὰ ἡ καρ-
διά του δὲν ἦταν δοσμένη στὸ χρῆμα ὅπως τοῦ
Ἰούδα· ἦταν ἐλεύθερη ἀπὸ τὴ δουλεία τοῦ μα-
μωνᾶ. Ἄκουγε τὰ λόγια τῆς Γραφῆς ποῦ λέει:
Παιδί μου, κι ἂν ἀκόμη τὸ χρυσάφι τρέχη μπρὸς
στὰ πόδια σου σὰν ποτάμι, ἐσὺ μὴν τὸ πιάσης
(βλ. Ψαλμ. 61,11). Ἄκουγε ἀκόμα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ
ποῦ λέει «**Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς**
πτωχοῖς» (Ματθ. 19,21). Καὶ ἔτσι μοίρασε ὅλα τὰ πλού-
τη του καὶ ἔμεινε πραγματικὰ ἀκτῆμων.

● Στὴ ζωῆ τοῦ ἁγίου Νικολάου ὑπάρχει κ' ἕνα
περιστατικὸ ποῦ δείχνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας
δὲν περιορίζεται μέσα στοὺς τέσσερις τοίχους
τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ ἔχει καὶ **κοινωνικὴ ἀποστολή**.
Ἐπῆρχε τότε στὰ Μύρα ἕνα φτωχόσπιτο, ὅπου
ζοῦσαν **τρία κορίτσια**. Τὰ ὠραῖα αὐτὰ ἄνθη, ἐξ αἰ-
τίας τῆς φτώχειας, κινδύνευαν νὰ πέσουν στὸ
βοῦρκο τῆς διαφθορᾶς. Ἀλλὰ στὸ θρόνο τῆς ἐ-
πισκοπῆς ἦταν ὁ ἅγιος Νικόλαος. Τί ἔκανε; Ἐ-
φάρμοσε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Ἐδεσε σ'
ἕνα μαντήλι χρυσᾶ νομίσματα, πῆγε τὴ νύχτα
ποῦ κοιμοῦνταν ὅλοι καὶ χωρὶς νὰ τὸν δῆ καν-
εῖς πέταξε μέσα στὸν αὐλόγυρό τους τὸ κομ-
πόδεμα. Ἄκουσαν τὸν κρότο, σηκώθηκαν, ἄ-
ναψαν λυχνάρι, κοιτάζουν – τί νὰ δοῦν; Βλέ-
πουν τὸ μαντήλι· τ' ἀνοίγουν καὶ βρίσκουν τὰ
χρήματα. Μ' αὐτὰ παντρεύτηκε τὸ πρῶτο κο-
ρίτσι. Ἀλλ' ὅταν πέρασε καιρὸς, δεύτερος κρό-
τος ἀκούστηκε στὴν αὐλή, δεύτερο κομπόδε-
μα μὲ χρυσᾶ νομίσματα ἦρθε, κ' ἔτσι ἀποκα-
ταστάθηκε ἡ δεύτερη κόρη. Κι ὅταν πέρασε

πάλι καιρός, άκούστηκε τρίτος κρότος, έπεσε τρίτο κομπόδεμα, και τακτοποιήθηκε και τὸ τρίτο φτωχὸ κορίτσι. Κ' έπειδὴ δὲν μένει τίποτα κρυφὸ, ὁ Θεὸς επέτρεψε καὶ φανερώθηκε ὁ άγνωστος νυκτερινὸς έπισκέπτης· ἦταν ὁ έπίσκοπος Νικόλαος.

● Πρότυπο λοιπὸν έγκρατείας, αγάπης, έλεημοσύνης καὶ πατρικῆς στοργῆς ὁ άγιος Νικόλαος. Άλλὰ πρὸ παντὸς ἦταν **ὁμολογητῆς τῆς πίστewς**. Έζησε στὴν έποχὴ τοῦ τελευταίου διωγμοῦ, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ. Δὲν έκλεισε τὸ στόμα του, μὲ παρρησία κήρυττε τὸ Χριστό. Φυλακίστηκε καὶ κακοποιήθηκε. Άποφυλακίστηκε ἐπὶ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ –μὲ τὴν προσευχὴ του μόνο, ὄχι μὲ λoστοὺς καὶ σφυριά– γκρέμισε τὸ άγαλμα μιᾶς αἰσχροῦς εἰδωλοατρικῆς θεότητας· έκανε νὰ σειστῆ ὁ τόπος καὶ τὸ άγαλμα έπεσε κάτω. Τί δύναμι έχει ἡ προσευχή! “Όταν ὁ άνθρωπος πιστεῦη πραγματικά, καὶ τὰ βουνὰ σειόνται καὶ τὰ άστρα πέφτουν κι ὄλη ἡ γῆ συνταράσσεται.

● Τέλος, σὲ μία άλλη περίπτωση, ὁ άγιος Νικόλαος στάθηκε **πρόμαχος τῆς Ὁρθοδοξίας**. Μετὰ τοὺς διωγμοὺς, ὅταν στὸ θρόνο ανέβηκε ὁ άγιος Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος Χριστιανὸς αυτοκράτωρ, κατὰ τὸ εἰκοστὸ έτος τῆς βασιλείας του παρουσιάστηκε ένας αἰρετικὸς, ὁ Ἄρειος. Γι' αὐτὸ τὸ 325 μ.Χ. στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας συνεκλήθη ἡ Πρῶτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ ἀπὸ παντοῦ οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας. Κάλεσαν τὸν Ἄρειο νὰ υπογράψῃ **τὸ Σύμβολο τῆς πίστewς**. Τί σημασία έχει αὐτὸ τὸ «Πιστεύω»! Τὸ λένε οἱ ψαλτάδες μὲ νωθρότητα, τὸ ἀκοῦμε κ' έμεῖς καὶ χασμουριόμαστε, ἀλλὰ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς έκατὸν έβδομηνηταπέντε λέξεις του δὲν εἶνε γραμμένη μὲ μελάνι· εἶνε γραμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων τῆς πίστewς μας. Γι' αὐτὸ κανένας μὰ κανένας δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ κλονίσῃ· εἶνε τὸ θεμέλιο τῆς Ἐκκλησίας.

Κάλεσαν λοιπὸν τὸν Ἄρειο νὰ υπογράψῃ τὸ «Πιστεύω». Αὐτὸς λέει· –Τὸ υπογράφω, ἀλλὰ θέλω κάπου νὰ προσθέσουμε **ένα γιώτα**. –Ποῦ θέλεις νὰ προσθέσῃς τὸ γιώτα, Ἄρειε; –Νά, ἐκεῖ πού λέτε «*ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ*» ἐγὼ θὰ βάλω ἕνα γιώτα· θὰ τὸ κάνω «*ὁμοιούσιον τῷ Πατρὶ*»... Δὲν μπορῶ τώρα νὰ ἐξηγήσω ἐδῶ πιὸ ἀναλυτικὰ τί διαφορά ὑπάρχει. Λέω μόνο ὅτι, ὅταν ποῦμε «*ὁμοούσιον*», λέμε «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ*», τὸν ὁμολογοῦμε Θεό. Ὅταν ποῦμε «*ὁμοιούσιον*», τότε πλέον έννοοῦμε ὅτι εἶνε άνθρωπος· μοιάζει μὲ τὸ Θεό, ὅπως μοιάζουμε μὲ τὸ Θεό κι ὄλοι οἱ άνθρωποι. Ἐπέμενε λοιπὸν ὁ Ἄρειος νὰ

προσθέσῃ ἕνα γιώτα, καὶ νὰ λέμε ὄχι «*ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ*» ἀλλὰ «*ὁμοιούσιον τῷ Πατρὶ*».

Τότε μέσα στὴ Σύνοδο άκούστηκαν «**ὄχι**». Δὲν τό ἔπε ἕνα στόμα, τὸ εἶπαν τριακόσα δεκαοκτῶ στόματα άγιῶν πατέρων. Προσπάθησαν πολὺ νὰ τὸν πείσουν, μὰ ὁ Ἄρειος ἦταν άμετάπειστος. Μέσα στὴ Σύνοδο αὐτὴ ἦταν καὶ ὁ άγιος Νικόλαος. Ταράχθηκε καὶ δὲν κρατήθηκε. Δὲν ἤξερε αὐτὸς πολλὰ γράμματα ὥστε ν' ἀντιτάσῃ ἐπιχειρήματα, ἀλλὰ στὴν καρδιά του ζοῦσε ὁ Χριστός. Δὲν ὑπέφερε ὁ πραότατος αὐτὸς άνθρωπος, ἡ «*εἰκὼν πραότητος*» ὅπως λέει τὸ ἀπολυτικίό του, ν' ἀκούῃ τὸν αἰρεσιάρχη νὰ ἐπιμένῃ στὴ βλασφημία. Ἐξωργίστηκε καί, αὐτὸς πού δὲν πατοῦσε οὔτε μυρμήγκι, πλησίασε τὸν Ἄρειο καί, ὅπως λέει τὸ συναξάριο, τοῦ **έδωσε ἕνα χαστούκι!** Πολλοὶ βέβαια θὰ τὸν κατηγορήσουν, ὅπως καὶ σήμερα κατηγοροῦν τοὺς κήρυκες πού μάχονται γιὰ τὴν Ὁρθόδοξο πίστι. Κάποτε ὅμως τὸ κακὸ γίνεται ἀνυπόφορο. Ἄν εἶσαι πόρνος ἢ μοιχὸς ἢ φονιᾶς, σὲ συγχωράει ὁ Χριστός· ἕναν δὲν συγχωράει, τὸν άμετανόητο άσεβῆ. Διότι παραπάνω κι ἀπὸ τὸ φόνο κι ἀπὸ τὴ μοιχεία εἶνε ἡ προσβολὴ τῆς ὀρθοδόξου πίστewς.

* * *

Εἴμαστε, αγαπητοί μου, άμαρτωλοί, ἀλλὰ άσεβεῖς δὲν θὰ γίνουμε. “Όταν ἤρθαμε στὴ ζωὴ, τὸ «*Πιστεύω*» εἶπαν στὴν κολυμβήθρα οἱ γονεῖς μας· κι ὅταν θὰ φεύγουμε ἀπὸ τὸ μάταιο κόσμο, **μὲ τὸ «Πιστεύω» νὰ κλείσουμε τὰ μάτια**. Αὐτὸ τὸ «Πιστεύω» δὲν θὰ τὸ προδώσουμε.

Μᾶς τὸ παρέδωσαν άθικτο οἱ μάρτυρες μὲ τὰ αἱματά τους. Ἄν δέχονταν νὰ τὸ ἀλλάξουν, δὲν θὰ μαρτυροῦσαν· προτίμησαν νὰ ὑποφέρουν γιὰ τὴν Ὁρθόδοξο πίστι. Αὐτὸ τὸ «*Πιστεύω*», πού τὸ κρατήσαμε τόσα χρόνια, **θὰ τὸ κρατήσουμε μέχρι τέλους ἀναλλοίωτο**. Μπροστὰ στὴν πίστι μας δὲν ὑπολογίζουμε κανένα, ὅσοδήποτε μεγάλος καὶ ἰσχυρὸς κι ἂν εἶνε. “Όπως τότε ὁ άγιος Νικόλαος ὑπερασπίστηκε τὴν πίστι καὶ έφραξε τὸ στόμα τοῦ Ἄρειου, ἔτσι καὶ σήμερα στὴ γενεά μας κάθε ἱεροκήρυκας, κάθε δεσπότης, κάθε πιστός, κάθε παιδὶ καὶ κάθε γυναίκα, κάθε βουνὸ καὶ κάθε πέτρα, θὰ κρατήσουμε τὸ «*Πιστεύω*» μας.

Στὰ χρόνια αὐτὰ τῆς άπιστίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, πού σὰν μανιτάρια ξεφυτρώνουν στὴ γῆ μας τὰ διάφορα «πιστεύω» (πιστεῦει κι ὁ μασόνος, πιστεῦει κι ὁ χιλιαστής, πιστεῦει καὶ ὁ φράγκος...), ἔμεῖς θὰ κρατήσουμε τὴν Ὁρθοδοξία καὶ θὰ λέμε στὸ Χριστό· «**Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῆ άπιστία**» (Μάρκ. 9,24)· ἀμήν.

(†) **έπίσκοπος Αύγουστῖνος**